

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 5 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 70 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu

Foaie politică.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

(Joia apare numărul de Duminică.)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu

INSERATE

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Scrisori din bătaie.

— Intâia scrisoare. —

Cantorul Ioan Cojoc scrie Părintelui Ghiță.

de Al. Ciura.

Ți-am mai scris de vr'o patru ori, Sfinția Ta, și abia odată am căpătat și eu o mică epistolă, de acasă.

Să vezi, ce bucurie a fost, când ne-am adunat într'o seară — eram la rezervă — și am scos din bluză, scrisoarea de acasă.

Erau numai câteva rânduri, dar unul ne-a înveselit foarte mult: „Părintele Ghiță vă scrie, de sărbători, că acum are mult de lucru”.

Și așa așteptăm acum, Părinte, să isprăvești cu spovedaniile, cu slujbele multe duhovnicești, ce le ai în Paresimi, — acum suntem în a treia săptămână — să ne trimiți și D-Ta câteva rânduri.

Știm, că scrisoarea se duce până acasă, cu întârzieri mari; a D-Tale va veni tot cu întârziere, dar coala pe Duminică Tomii, cred că tot vom avea câteva rânduri din mâna Sfinției Tale.

Am trecut, părinte, prin atâtea primejdii, de numai Dumnezeu draguț, poate înțelege, cum am scăpat, cu pielea întreagă, până acum. De câte-ori am trecut prin ploaia de gloanțe! De câte-ori au explodat lângă mine șrapnele, și am văzut, cum se rostogolesc camerazii, dar eu am scăpat teafăr până acum. Numai de două ori mi-a svârlit, un șrapnel, chipiul din cap, prin care se mai sfredeliseră și câteva gloanțe... Mă gândeam atunci: „Dumnezeu și Maica Precista mă ocrotesc” — și nu-mi mai păsa de nimic, ce se întâmpla în jurul meu.

Aveam cu mine o carte de rugăciuni, mă mai rugam și mai cântam câte-odată, când eram în șanțuri... Și ficiorii, când erau ciasuri mai liniștite, de abia mai râ-

păia câte un foc de pușcă, numai tocmai ca să se știe, că nu dormim — se adunau în jurul meu și cântau și ei... Odată, într'o Duminică, eram în rezervă și părintele ne-a trimis vorbă, că nu poate veni, că slujește în altă parte. Feciorii m'au înconjurat cu toții, să le fac o liturghie. „Cum să vă slujesc eu liturghia, dacă nu-s popă? „Apoi tot o știi cânta — ziceau ei — cântăm și noi cu tine, și ne mai ușurăm sufletul. Că tot ești față bisericească”.

Și așa ne-am dus, părinte, în biserică, pe care o zidiseră într'o săptămână ficiorii din rezervă, din lemne de brad. Că pe aici, pe unde suntem noi, tot păduri de brad, cât vezi cu ochii!

M'am așezat în strană și am început slujba din Octoih și cântau ficiorii după mine, (zic eu așa „ficiorii”, că eram mai mulți bătrâni decât tineri) și numai ce vedeai pe câte unul, că-și duce mâna la ochi și-și șterge lacrimile. Numai domnișorul notarășului, al de umblă la școlile mari din Peșta, n'a venit înlăuntru, ci sta rezimat de un gard și asculta afară... Dar tot l'am oblicit eu, cum și-a dus odată mâna la ochi, cum și-a luat chipiul de ofițer din cap, când am cântat „Pe Tine te laudăm”... Dumnezeu-l e la compania noastră... E un om bun ca pâinea cea moale, dar să vede nu-i prea place mirosul de tămâie, ori numai se arată el așa...

Părinte Ghiță, să-ți spun ce m'au rugat ficiorii. Cum nu vom fi de sărbători acasă și nu vom auzi cele douăsprezece Evanghelii din Joia Patimilor, am dori să ni le scrii și nouă, măcar pe scurt,

să cetim și noi, aici în șanțuri, pătămirea Domnului. Că alte nații au sfânta Scriptură, am văzut-o la Unguri și la Nemți, dar noi Românii nu o avem... Am mai văzut la unii *Epistolia și Visul Marelui Domnului*, dar aceste nu sunt cărți de rugăciuni, în toată rânduiala că nu sunt scrise de oameni sfinți, și nu sunt binecuvântate de sfânta maică biserică...

* * *

Părinte Ghiță, iată au trecut stăteșă săptămâni, de când am început scrisoarea asta și n'a dat Dumnezeu, să-ți-o pot trimite până acum.

Săptămâna Patimilor a fost și pentru noi o săptămână de grele năcazuri dar Dumnezeu a rânduit să vedem totuș, măritul praznic al Invierii.

Domnul comandant dela batalionul legionarilor români din Bucovina ne-a spus, că în zori de zi va sosi părintele să slujească Invierea.

L'am așteptat toată noaptea, fără să închidem un ochiu, într'o groapă mare, unde era rezerva, la spatele frontului. Când voiu veni acasă și-oi arăta pe mapă, părinte, unde am fost; acum îți spun numai atât, că între Prut și pădurea Duljuc...

În partea dinspre răsărit a gropii am așezat o masă cu făclii de ceară, implântate în șrapnele... Apa sfințită a adus-o părintele într'o șeică.

Dinaintea mesei erau coșărcile cu colaci și ouă roșii, ciubărul cu Paștile...

Pe când a sosit părintele, se lumina de ziuă. Ne-am adunat cu toții în jurul mesei... deoparte își arunca lumina asupra noastră un reflector, cu raze verzui, iar de alta se ivia lumina de sânge a zorilor.

Când a răsunat pentru întâia oră cântarea de biruință „Hristos a înviat din morți“, am simțit cum ne sguđuie o putere grozavă, cum ne furnică ceva, din creștet până în călcăie.

Și am prins a plânge cu toții, ca niște copii... Cântam și plângeam, și simțiam cum ni se ușurează sufletul, cu fiecare vorbă a cântării sfinte; cu fiecare lacrimă...

Simțiam atunci, cum se ridică ceva în slavă și ne apropie de Hristos, care a biruit moartea, făgăduind-ne și nouă păcătoșilor o altă viață, mai bună și mai fără năcazuri, ca ceea din lumea pământească.

Ne gândiam la tovarășii, cari s'au dus... bieții nostri frați, pe cari i-am îngropat la tulpina brazilor, punându-le la căpătăiu o cruce, pe care le-am scris numele, cu baionetă înroșită în foc...

Ne gândiam la ceialtați frați, împraștiați pri atâtea spitale, și-i vedeam par'că, cum stau întinși, galbini și supti de suferință, pe paturile lor de fier...

Ne gândiam la cei de-acasă... vedeam așa de lămurit, părinte, biserița din Gruiu, vedeam, cum oamenii încunjură biserica, cu luminițe de ceară în mână și, pe o clipită, mi s'a părut că eu stam în dărătul ușei celei mari și D-Ta părinte loveai cu crucea în ușe: „Deschideți, boieri, porțile voastre, să între împăratul măririi“; și eu întrebam cu glas ridicat, ca să audă poporul de afară: „Cine e acela, împăratul măririi? Și iarăși auziam glasul: „Domnul cel mare și puternic... acela e împăratul măririi“.

Și iarăși m'au podidit lacrimile.

Mi-a venit în minte: voiu mai vedea eu biserica din satul nost; voiu mai cânta în strană, cu bătrânul cantor Vasilie?

Știe Dumnezeu!

Mă gândiam la oamenii din sat. Cine va fi fost la Inviere ăst-an? Femei și fete, bătrâni și copii. Li vedeam, cum stau la locul lor, cu luminița de ceară în mână și cântă cu lacrimi în ochi... și vedeam atâtea locuri goale: atâtea locuri goale, a căror stăpân nu se va mai întoarce niciodată, la scaunul de lemn, din biserița noastră...

La noi nu mă gândem de loc.

Cum am mai spus, noi pluteam în văzduh, lăudând pe Dumnezeu, că ne a învrednicit să ajungem și acest praznic, la care atâția din noi nu au putut ajunge..

Niciodată nu mi-am putut da seama ca acum, pe câmpul de luptă, că viața noastră e ca „un abur ce se risipește“, cum zice Scriptura și că totul e în mâna lui Dumnezeu.

El singur e domnul cel mare și puternic; El singur e împăratul măririi.

Așa am prăsnuit noi ziua Invierii, în anul Domnului 1916, pe malul Prutului, pe malul blestemat al Prutului..

Răvaș politic.

În anul 1916 s'au petrecut însemnate lucruri pe câmpurile de războiu de pretutindenea. Cele din urmă hărțuiele din Balcan au avut loc la începutul acestui an. Apoi a urmat înfrângerea Muntenegrului și depunerea armelor din partea lor. Rușii au încercat în Basarabia, în cursul lunii Martie, o puternică ofensivă, iar Germanii au atacat Verdunul c'o inverșunare nemai-pomenit de mare. Acum de curând am dat noi o lovitură pe frontul italian ca să pătrundem înainte, și'n acelaș timp Rușii după lungi și grele pregătiri iau ofensiva împotriva frontului nostru dintre Cernăuți și Luț, adecă pe o întindere de aproape 400 de kilometri... Toate acestea s'au petrecut fără ele să fi stat în legătură unele cu altele. Învingătoare au rămas până acum puterile centrale, cu toate că antanta nici pentru o singură clipă n'a părăsit nădejdea, că va izbuti în sfârșit să rămână învingătoare pretutindenea.

Am vorbit și noi de-atâtea-ori de o mare ofensivă de primăvară, pe care ar pregăti o Antanta.

Această ofensivă însă nu s'a putut desfășura, deoarece inverșunatul atac al Germanilor contra Verdunului le-a risipit fără de veste toate planurile ce și le alcătuiseră. Cetatea Verdun trebuia apărată și susținută de Francezi cu orice preț, și astfel rezervele de oameni și muniția pregătită fu concentrată acolo în întregime. Prin aceasta încercarea de ofensivă a Francezilor se zădărnici, marele sfat de războiu de la Paris trebui să făurească alt plan. După cât reiese din mișcările armatelor antantiste, planul lor se poate statori în chipul precum urmează.

Armata franceză prin apărarea hotărâtă și dărză a Verdunului, unde dă și contraatacuri neâncetate nizuește de-a lega puteri de armată germane cât se poate de mari. Anglia are datoria să-și întindă frontul ei din Flandria, și-apoi să înceapă o atacuri inverșunate pentru de-ai sili pe Nemți să aducă un număr mai mare de trupe pe frontul acela... Pe mare Englezii ar fi fost chemați să-și taie drum pe marea ostică, unde le-ar fi fost cu putință să dea sprijin aripei drepte (dela Riga) a armatei rusești. Armata italiană ar fi trebuit ca să înceapă ofensivă dar după întâmplările săptămânilor din urmă trebuie să se mulțumească deocamdată de-a opri ofensiva austro-ungară. Armata antantei de la Salonichi, întărită cu rămășițele trupelor sârbești are de scop să

găsească un mijloc de-a amesteca și pe Greci în vârtejul războiului, după ce România se pare a nu mai vrea să asculte de șoaptele dulci ale Antantei. Generalul Sarraïl trebuie să țină totodată legată pe acest front toată armata bulgară, pentru de-a nu fi dusă în alte locuri. Aceasta însă trebuie s'o facă cu iscusință, fără să între în lupte mari, un fapt care e greu de îndeplinit. În sfârșit cele mai hotărâtoare îndatoriri le are armata rusească, ce trebuie să învingă armatelor austro-ungare și germane, printr'o ofensivă al cărei front s'ar întinde de la Riga și până la Cernăuți. Cu acest plan vrea antanta să își ducă trupele la învingere. Planul e frumos, dar greu de îndeplinit deoarece trecutul a dovedit pe deplin, că toate planurile antantei au rămas ticluite numai pe hârtie fără de-a ajunge la nici un rezultat.

Din România.

Cum am vestit și în numărul trecut al gazetei noastre, România și-a retras acum trupele sale atât dela hotarele monarhiei austro-ungare, cât și de către Bulgaria. Acesta este semnul cel mai îmbucurător atât pentru noi, cât și pentru toți prietenii adevărați ai regatului vecin, cari văd în el o întoarcere a politicii țării spre rostul ei adevărat și sigur. După zbuțumări îndelungate, pricinuite României de dușmanii ei din lăuntru, cari cu bani rusești, cu corupție și alte mijloace neieritate, au pus la cale o agitație nemai-pomenită, i-a reușit în sfârșit guvernului prevăzător, în frunte cu prim-ministrul I. Brătianu, să îndrume gândurile și simțămintele ei spre idealul cel mare și unic: reîntregirea trupului țării prin cucerirea Basarabiei, de un veac și mai bine răpită cu vicelșug și jaf din partea Rușilor nemiloși și răpitori. Basarabia bogată, dornică, oropsită, chinuită, legată în lanțuri și robie de-atâția ani, va aparține iarăși regatului român! Cu câtă însuflețire îmi închipui că va fi primit poporul, vestea aceasta, și cu câtă vitejie vor trece malurile Prutului blăstămat, aceia, cari demult voiau să se răfuiască cu nămila dela miază-noapte. Și noi, cei de-aici, numai încuraja ne putem la hotărârea frumoasă a guvernului român, la aeeastă veste mare și mai cu seamă la gândul că agitațiile nenorocite, la cari cu durere trebuie s'o spunem pe față, că și mulți dintre acei cari au fugit în mod necinstit și rușinos din țara noastră, și i-au tradat cele mai sfinte interese, au luat parte neînțelegându-și rostul și datoria ce o aveau față de frații lor, lăsându-i acasă rușinați, și pradă ocărei, din pricina lor. Prin pactul economic, înființat acum de

curând între România și puterile centrale, gloria refugiaților s'a sfârșit. Ei sunt așezați acum acolo unde le este locul: în umbra disprețului și valorii ce li se cădeau după purtarea lor. Ei vor purta vecinic scris pe frunte desconsiderarea noastră cea mai înaltă și rușinea cea mai mare, ce li se cuvine, ca unora cari și-au tradat patria și neamul, în sânul căruia s'au născut și au crescut.

Dela Academia română.

— *Primirea însuflețită a lui Gheorghe Coșbuc în sânul Academiei române.* —

Sâmbătă după amiază, Academia română a ținut ședință solemnă sub prezidenția d-lui Dr. I. Istrati, pentru împărțirea premiilor date în sesiunea aceasta, precum și pentru citirea rapoartelor cari însoțesc cărțile premiate.

Un caracter de mai pronunțată însemnătate a fost dată ședinței de ieri și prin participarea, pentru întâia oară, la lucrările Academiei, a marelui nostru poet Gheorghe Coșbuc. Noul ales a fost întâmpinat în aplauzele academicienilor și în mijlocul caldei manifestații pe care publicul a făcut-o, într'un chip nepregătit, fruntașului literaturii noastre.

D. Dr. C. I. Istrati, președintele Academiei române, urează bun venit în sânul Academiei d-lui Gheorghe Coșbuc.

Aplauzele cu cari ați fost întâmpinat, — zice d. Dr. C. I. Istrati, — v'au dovedit că erați așteptat de mult de către Academia română, care e doritoare ca tot ce e lumină și înălțare sufletească să împodobească aceste scaune.

Vă urez sănătate și viață rodnică, pentruca, pe lângă lucrările de până acum, să dați și alte lucrări tot atât de demne de opera pe care ați scris-o și demne de Academie, care v'a primit în sânul său.

Un nou ropot de aplauze a acoperit ultimele cuvinte ale urărei de bună venire.

D. Gh. Coșbuc, foarte mișcat de primirea ce i-s'a făcut, răspunde următoarele:

Mulțumesc d-lui președinte pentru frumoasele cuvinte cu cari m'a întâmpinat; e aceasta o punere de mâini peste capul meu, pentru a mă împărtași de acum încolo din darul Duhului sfânt care însuflețește acest așezământ de cultură.

D-lor membri le mulțumesc pentru că m'au găsit vrednic de a fi și eu o părticică din sufletul cel mare al Academiei române.

Să vă fie Dumnezeu, pentru a munci cu spor pentru Academie și pentru întregul neam românesc.

Impreunare partidului lui Take Ionescu cu gruparea lui Filipescu.

Duminecă seara a avut loc la București, un banchet în sala teatrului

Carol cel mare, dat d-lui Take Ionescu și celorlalți fruntași politici, cari au înapoiat decorațiile austro-ungare și germane. Banchetul era să fie prezidat de d. N. Filipescu, dar fiind bolnav, n'a putut lua parte, și cuvântarea ce era să o țină a fost citită de fostul ministru d. Olănescu. În acest discurs se anunță astfel unirea conservatorilor filipesciani cu conservatorii tachisti.

„În timpul războiului s'a stabilit între noi o legătură solidă și am luat în seamă o dorință generală, ca toate câte între noi s'au legat, legate să fie și pe viitor. Așa fiind și deosebire făcând numai la chestiuni de comitet prea mărunte ca să fi avut vreme de a ne fi ocupat de ele, vă pot anunța că împreunarea între noi e un fapt îndeplinit. (Aplauze prelungite, ovațiuni). De acord asupra chestiunilor din afară și din lăuntru, ce sunt la ordinea zilei, ne-am legat să le isprăvim împreună fie la putere, fie în opoziție. Am încredere desăvârșită în biruința militară a Ententei(?) Și chiar dacă ofensiva ei n'ar reuși, tot a ei ar fi izbânda. În cazul acesta ei ar duce la defensivă și ar răpune pe dușman prin cel mai strașnic mijloc: blocadă. Defensiva are întotdeauna nevoie de mai puțini oameni și prisosul l'ar rezerva neutrilor, cari n'ar vrea să participe la blocadă. Nevoind ca

România să joace rolul puțin glorioz de jandarmi ai blocadei, noi dăm de aici semnul unei noi lupte, care va îndruma politica externă a României spre împlinirea aspirațiilor noastre.

Au mai vorbit, părintele Lucaciu, prof. Cantacuzino, Mihail Deșliu, deputatul Leonte Moldovanu, prof. Titulescu, Mihail Cantacuzino, I. Disescu și, d. Take Ionescu.

Acesta din urmă între altele a atacat cu o asprime extraordinară diplomația vieneză, anunțând că decorațiile retrimise la Viena înseamnă divorțul pentru totdeauna de Paterile Centrale.

După Consiliul de Coroană, venind d. Filipescu din străinătate, m'am dus la dânsul. I-am spus tot ce se făcuse, am cercetat împreună situațiunea și din acel moment ne-am zis: Nu mai suntem destul de tineri, n'ci unul, nici altul, ca să ne mai permitem o pipăire în întunec; mână în mână, cu hotărâre serioasă, fără să ne despărțim nici odată, să trecem prin această criză, și să o ducem tot așa până la sfârșitul vieții. (Ovațiuni prelungite).

Precum vedem aceasta este cea din urmă zbuciumare a prietenilor ententei în România. Ea a fost înfrântă prin acordul comercial, ce s'a încheiat între România și puterile centrale.

DEPEȘI.

Marele războiu al lumii.

Ofensiva rusă din Galiția și pe frontul bucovinean. — La Petersburg se pun mari speranțe. — Cea mai grea luptă din tot războiul.

Ofensiva rusă din Galiția și pe frontul bucovinean.

Dela cartierul de presă austro-ungar, 10 Iunie. — După cele mai noi știri de pe frontul rusec se poate conchide, că ofensiva rusească s'a mai potolit. Dar și pe ziua de ieri a mai trebuit să respingem încă asalturi destul de tari, făcute de Ruși la Kolki, la Novo Alexiniec, la nord-vest de Tarnopol și în pozițiile noastre la Nistru și la cotitura formată de râul Strypa.

Ziua mai liniștită de ieri care a urmat după marile lupte, nu înseamnă încă, că ofensiva Rușilor s'a isprăvit. Trupele noastre au avut de îndeplinit o grea sarcină, și vor mai avea de luptat cu înverșunare ca să respingă grosul oștirii rusești.

La Petersburg se pun mari speranțe.

Viena, 9 Iunie. — Frontul pe care au pornit rușii ofensiva lor înverșunată, are o întindere de 400 klm. În două locuri, la Okna și Oliko — Rușii au reu-

șit să spargă frontul austro-ungar unde au făcut asalturi în 10—16 rânduri strănse.

Comunicatele rusești afirmă că în multe sectoare trupele rusești au avut succese însemnate și au făcut vre-o 23,000 prizonieri, luând tunuri și mitralieze. Artileria rusă urmărește dărîmarea succesivă a lucrărilor de întărire austro-ungare, în vreme ce infanteria pe măsura succeselor pregătirei artileriei, ia în stăpânire pozițiunile dușmane. În cursul acestor lupte, comandantii de regiamente rusești colonelul Lourie a fost ucis, iar colonelul Vonsigler grav rănit.

Amsterdam, 9 Iunie. — „Times“ află următoarele dela corespondentul său din Petersburg: Imprejurări favorabile ajută ofensiva generală rusească. Mai înainte de toate timpul e uscat, așa că drumurile sunt bune și se poate ușor complecta materialul de munițiuni pentru artilerie. În Petersburg sunt legate speranțe mari și bogate de aceasta ofensiva. Se vorbește depe acum că ofensiva se va întinde în timpul cel mai

scurt pe un front de 500 klm. Ofensiva e condusă de generalul Brusilov.

Lugano, 9 Iunie. — „Birsevija Vjedomosti“ spune cititorilor săi, că pot privi ofensiva rusească de acuma ca învingătoare. Ziarul rusesc constată că e foarte greu să se ocupe liniile de fortificații dușmane.

Ce zice comunicatul rusesc?

— Comunicatul rus dela 7 Iunie anunță: Succesele trupelor noastre în Volhinea, Galiția și Bucovina sunt mai departe întărite. Numărul prizonierilor și prăzii capturate dela izgonirea dușmanului din pozițiile lui puternic fortificate crește mereu. Câteva bătălii au fost luate de infanteria noastră, cu tunuri și munițiuni. — Luptele din urmă conving de fapt pe dușman de creșterea materialului nostru de război. Luptele acestea au mai adăugat la creșterea încrederii că prin înmulțirea materialului de război distrugerea pozițiilor dușmane se va face cu și mai mult rezultat.

Succesele dobândite în cele 3 zile de luptă vădesc vitejia și bucuria de atac a trupelor rusești. M. Sa țarul a trimis din cartierul general o telegramă prin care felicită trupele generalului Brussilov.

Precauțiunea nu ne îngăduie să indicăm numele acelor regimente viteze, cari luptă parte cu pierderea tuturor ofițerilor. Tot așa, ni e cu neputință să numim aci pe acei generali și ofițeri eroici ruși cari au murit moarte de erou sau au fost răniți, precum și localitățile unde se desfășură luptele.

Cea mai grea luptă din tot războiul.

— S'a dat la luarea cu asalt a fortului Vaux. —

Dela cartierul de presă german. 10 Iunie. — Atacurile grozav de înverșunate ale forțelor germane, după o lungă și victorioasă pregătire artileristică în zilele de 1 și 2 Iunie în unghiul fortului Douaumont — satul Douaumont-Damloup — care au contribuit apoi la cucerirea pădurii Caillette în ziua de 2 Iunie, iar la 3 Iunie la luarea cu asalt a satului Damloup — au avut apoi drept urmare cucerirea fortului Vaux în noaptea de 6 Iunie, multumită energiei teribile și vitejiei deosebite a trupelor germane. Luptele ce s'au dat în aceea regiune, în urma greutăților de loc și apropierei forturilor Souville și Tavanne — sunt de sigur cele mai grele din tot războiul ce s'a desfășurat în cei doi ani pe frontul apusan. Fortul Vaux a fost strășnic apărat de armatele franceze și înconjurat de întăriturile cele mai mari. După ce Vaux a fost cucerit, Germanii sunt acum numai la 6 klm. departe de orașul Verdun.

Ce trebuie să știe flece om cu privire la „Ajutorul de stat?“

Locul și cum trebuie să se înștiințeze cineva pentru ca să poată primi ajutor de stat.

Se poate face în comună la notariul comunal (ori cercual) în orașe la primar (polgăr-mester), ori la autoritățile cercului iar în străinătate la consulatele austro-ungare

Și anume ori care membru al familiei îndreptățite la ajutor, precum și însuși cel înrolat.

Anunțarea trebuie să se facă sau în scris (prin rugare sau epistolă) sau prin graiu viu; autoritățile sunt îndatorate să înprotocoleze înștiințarea fără a cere vre-o plată pentru acest lucru.

Și nici pe rugarea pentru ajutor nu trebuie pus timbru deoarece cei cari fac rugare după ajutor sunt scutiți de plata de timbru.

Până la ce timp se poate cineva înștiința?

Ori când, deoarece în decumun nu e stabilit timpul de anunțare (înștiințare).

Totuș autoritățile pot socoti de întârziată înștiințarea atunci când aceasta se face după șase luni socolite din ziua când cel înrolat a murit ori a dispărut sau după două luni decând cel înrolat s'a întors (în mod statornic) la vatra familiară: în aceste cazuri autoritățile nu mai dau ajutorul de stat!

Cui i se cuvine ajutorul de stat? In comitate o hotăresc subprefecții (protopretorii, fibiraele) întru cât i-se cuvine ajutorul de stat; în orașe Primarii. (în Budapesta; antistiile districtuale), iar în Fiume e îndatorat a o hotărî aceasta senatul orășenesc,

Așadar cei cari au de dat vre-o jalbă în privința ajutorului să o facă la autoritățile aceste, precum și la ministrul de honvezi, care are dreptul din urmă de control asupra împărțirii ajutorului de stat.

Jălbele date la ministrul de honvezi au rezultat că ministerul va îndruma autoritățile la cercetarea jalbei și va hotărî în privința ajutorării după raportul pe care l-l înalntează, aceste autorități,

Ce trebuie să fie scris în jălbi?

Aceste trebuie să conțină descrierea pe scurt a nedreptății ce crele jălbitorul că i s'a făcut, apoi numele și comuna unde locuște acesta, precum și numirea capitalei cercului (járás), de care se ține comuna lui, a jălbașului, iar dacă acesta ar locui la oraș, va trebui să amintească în jalbă circumscripția (districtul) strada și numărul casei unde locuște, pentru că fără aceste lucruri de foarte mare însemnătate nu vor putea lua nici o hotărîre în această privință nici autoritățile și nici ministerul.

Ajutorarea începe cu ziua în care susținătorul de familie a plecat la trupă, dacă cei îndreptății la ajutor l'au cerut atunci îndată și dacă ei sunt siliți la ajutor începând încă din acest timp. De altcum termenul când își va lua începutul darea de ajutor îl vor hotărî autoritățile din caz în caz.

Ajutorarea ține până când ține serviciul militar, al celui înrolat. Așa dar, ajutorul se va primi chiar dacă cel înrolat e concediat ca bolnav, ori e în spital, ori în fine petrece în sinul familiei ca concediat.

După cel căzuți, dispăruți ori morți în urma vre-unei boale, se mai poate cepăta încă șase luni, începând dela sfârșitul jumătății de lună socolită dela ziua morții ori a pierderii celui înrolat.

Dacă în acest răstimp își la începutul plățirea taxelor militare statornice de susținere, nu se mai dă și pe mai departe ajutorul avut

ci numai la caz dacă suma ce cade pe o zi din taxele militare statornice e mai mică decât suma stabilită pe o zi din ajutorul de stat avut până aci. In acest caz se mai plătește din ajutor încă pe timpul până se împlinesc cele șase luni, amintite mai sus, — deosebirea dintre cele două sume (adecă dintre taxele militare statornice, de susținere și ajutorul de stat) și aceasta se face începând cu ziua în care își la începutul darea ajutorului (taxel) militar statornic de susținere.

Totasesemenea aparținătorii celui făcut prizoner de război, primesc și el ajutorul de stat în întreg răstimpul cât acesta e în prissoara.

Când se oprește, plățirea ajutorului de stat?

1. Incepând cu jumătatea de lună socolită din ziua în care cel înrolat a fost concediat pentru totdeauna din armată.

2. Ajutorul mai încetează apoi, când familia, care s'a împărțit de el a ajuns la o stare atât de bună, încât se poate lipsi de el.

3. Pentru anumiți membri din familie încetează ajutorul, dacă aceia au murit, ori, dacă îi părăsesc pe cei de cari se țin putându-se susține el înșiși prin munca lor; nu primește ajutor copilul, minorean al celui înrolat, dacă mamă sa, care e îndreptățită a ridica ajutorul și pentru dânsul, nu se îngrijește de el. In acest caz autoritățile vor opri ajutorul, iar pe copilul minorean îl vor trimite la asilul de copii susținut de stat.

4. In fine se oprește ajutorul și la caz, dacă cel înrolat ar fugi din armată, ori ar face vre-o crimă (păcat greu).

(Va urma.)

ECONOMIE

Fânațele și pășunile.

(Continuare.)

Felul și alcătuirea fânațelor măiestrite. Fânațele măiestrite sunt de două feluri: temporale și de vecl.

Temporal e fânațul menit a dăinui 3—6 ani, când apoi se preschimbă în arătură, pregătind într'aceea un alt fânaț temporal, alurea. Prin astfel de cultură cu schimbul, când pajiste când arătură, pământul se îmbunătățește de minune așa că trifoiul și ierburile intrec cu mult pajistile de vecl; plantele ce urmează în țelina spartă, indeosebi cucuruzul, dar și cartofii, bostănoasele, grâul și c. l., propășesc de asemenea foarte bine. Venitul însuși covârșește pe al pământului arat an de an, pe lângă oă gospodăria în amestec cere muncă puțină și gunoia abia când și când.

Pentru fânațele supuse culturii cu schimbul recomandăm a se semăna multișoare feluri de nutreț, cam $\frac{1}{3}$ trifoiu roșu și nutreț corolă în părți egale și $\frac{2}{3}$ ierburi înalte, joase și mijlocii, între cari mult golomoț (golomăt, lat. *Dactylis glomerata*, păluș (iarba oli, lat. *Festuca ovina* și firuță (floarea fânului, lat. *Poa pratensis*) și abia 10%, așadar $\frac{1}{10}$ parte iarbă engleză și 5% iarbă italiană, cari amândouă pier la 1 an sau 2, făcând loc ierburilor dăinuitoare.

Pe seama fânațelor de vecl se vor alege ierburile cât de multe și mai numai dăinuitoare, mărginind cele două trifoiuri la $\frac{1}{5}$ parte (20%) și tot așa ierburile trecătoare, ca d. e. iarbă engleză și italiană, timoftica (iarba lui Timotei lat. *Phleum pratense*) și ovăsciorul (iarba franceză), Cătățimea ierburilor înalte să fie cant egală cu a celor joase.

Iniințarea fânațelor măiestrite. O neapărată cerință e pregătirea locului ca pentru

cănepă (dacă e să izbutim în) deplin. Așadar una sau mai bine două arături vara și de cu toamnă și alta, a treia, în ajunul sămănatului, primăvara de timpuriu. Dacă pământul ar fi uscăcios din firea sa, ori dacă cositura e așteptată, primăvara, cu neastâmpăr, sămănatul se va îndeplini toamna, prin Septembrie sau cu începerea lui Octombrie așa ca ierburile și trifoiul să aibă când se intră în gerul lui; la din contră, primăvara, pe dată ce pământul s'a sbit binișor. Uscăciunea și arșițe de mai târziu sunt vătămătoare tinerii pajștei.

Sămănta trifoiului ca mai grea și lunoasă se va împărtăși oșebit de a erburilor, amestecând cât mai deopotrivă cele două trifoiuri, roșu și corcic, și tot așa felurile erburilor. Asemenea trifoiului, care gingaș fiind în tinerețe, așa și amestecul de ierburile și trifoiu, se sămăneă bucuos în urma cutărei spicoase oșeritoare: ovăș sau orz, alac sau grâu. Spre a întâmpla înbrăncirea erburilor plăpânde, spicoasa se va sămăna abia pe jumătate așa deasă ca de obi-

ceiu, cosindu-se apoi în stare verde. Sămănta spicoasei se acopere cu grapa ori de-adreptul cu sămăntoșea. Urmează cele două trifoiuri în amestec și în sfârșit ierburile, cari se vor acoperi cu o subțire pătură de țărăna, cu ajutorul unei grape ușoare de nuele. Prin grapa cu dinți s'ar veni cu mult prea adânc atât sămănta ierburilor cât și a trifoiului. Decât așa mai cuminte e a o lăsa neacoperită, în grija ploii, care o îngroapă destul de bine.

A sămăna ierburile în pământ burulenos și pregătit iac' așa în treacăi prin o singură arătură este a spesa și a munci aproape de giaba. Cu atât mai prielnică e pregătirea făptuită prin amintitele trei arături, cea dintâi sau a două cât mai adâncă în preajma iernei. Unde recoltele premergătoare ar fi istovit pământul nu rămâne decât îngrășarea cu gunoii încâtva dospit. Gunoiul, pregătirea și scumpetea a avea pipărată a sămăntelor de țărăna sunt cu vârf răsplătite prin nutrețul foarte bun și foarte mult ce dobândim ani de arândul, o singură pregătire fiind de ajuns

spre a chizăzii recoltele până și în viitorul îndepărtat.

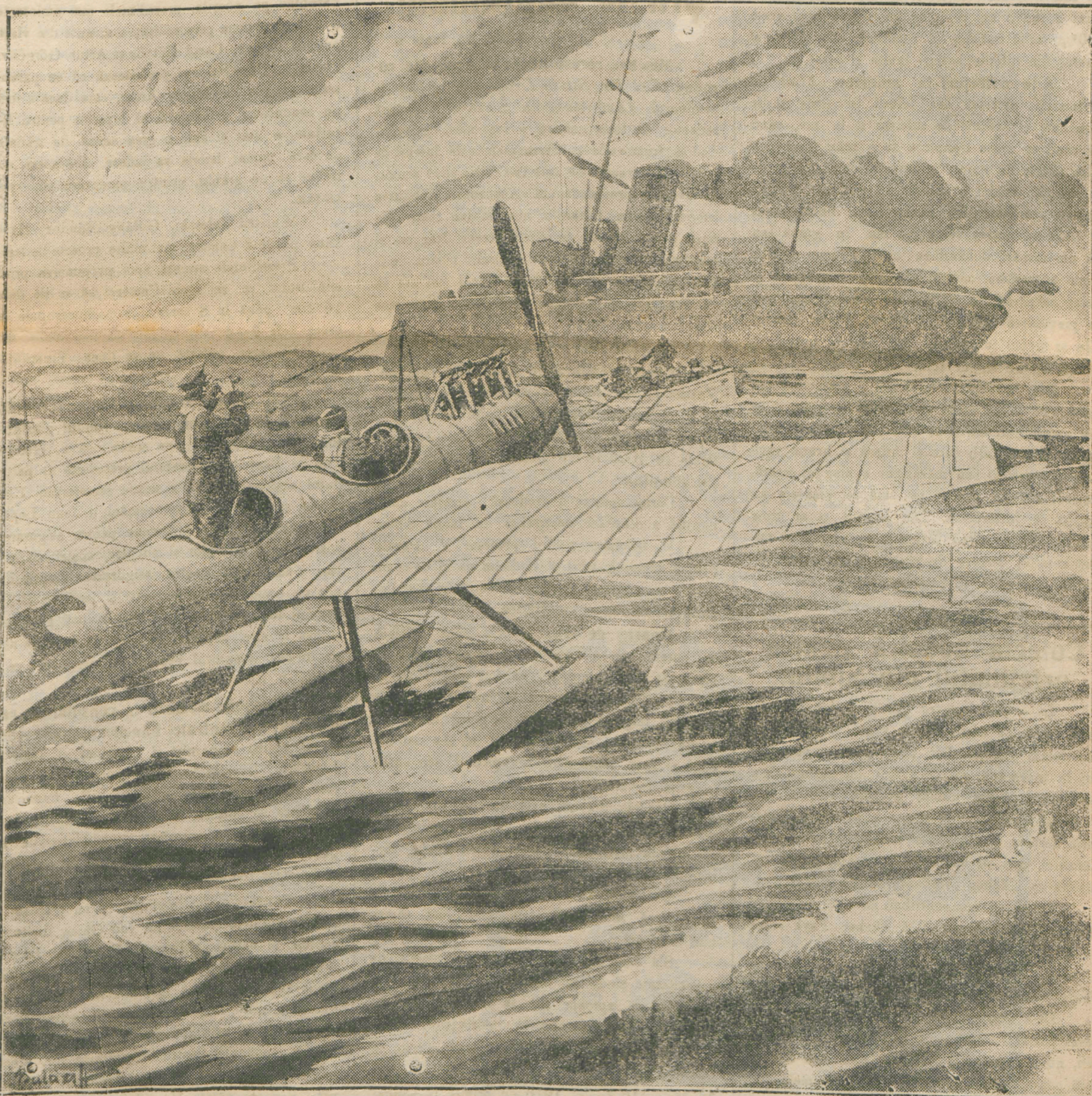
Trebuința fânațelor măiestrite e simțită mai ales unde puținăta tea pajștei naturale face așevioasă sau cu neputință ținerea vitelor în numărul dorit.

În pământ cam sărăcăcios și cu deosebire urmând, după sămănatul ierburilor, timp secetos și, mai târziu, ger sec cu vânturi, întâlnim și în pajștea măiestrită goluri și vetre pleșuve cari, amintim și aici, ar trebui cărpite, dacă nu în regulă cu acelaș material, macar cu floarea rămasă din fân bun și proaspăt. Operația înșăși e descrisă în »*Poia Poporului*» sub nr. 24.

Încolo fânațele măiestrite, îndeosebi cele de veci, supuse ar trebui la *îngrijirile* arătate sub acelaș număr.

Trifoiarba. Cu acest nume ciudat înșămăm, de dragul scurșimei, amestecul aiurea de folosit din trifoi și ierburile. Față de a trifoiului sămănat singur, cultura trifoiarbei e hătărât mai sigură, tocmă fiindăși iau parte, în loc de una,

Un aeroplan oprind un vapor comercial.

Aeroplanele germane, cari și până acum au dezvoltat o lucrare nemaipomenită pe câmpurile mari de luptă, au găsit acum un fel nou pentru ca să-și arate puterea și îndemânarea. Ele zboară peste mări în lung și în lat, cautând va-

poare de comerț de-ale dușmanului, pe cari le oprește și le cercetează. Chipul nostru din numărul de azi ne înfățișează un aeroplan, care a oprit un vapor comercial și li cercetează conținutul, să vadă dacă nu are mărfuri de contrabandă.

mai multe plante, cu cereri mult puțin osebite. Un alt folos e că dobândim un nutreț mai priincios vitelor și că pășunea ce rămâne e mai presus de a trifoiului gol, atât de primejdios în stare verde. Asemenea fânate dănuiesc chiar și zece de ani, dacă în alegerea semințelor s'a urmat cum trebuie, adică de așa ca să le tignească clima, poziția și felul pământului.

A semăna la căsa de a valma ceace imbie cutare sfârșar a toate știutor este a umbla orbicând. Încă și mai rău o pășim urmărind pe cari semănă floare de fân rămasă de ani și încărcată de torțel, (torțal, iniță, mătase, steagul zânelor) și alte gozuri datorite burvenilor netrebnice. Decă: semințe proaste, așadar prea ușoare sau învechite sub cuvânt că ar fi mai eficiente, mai bine e să ne adresăm la firme mari, cumpărând în todeauna lamura, care singură imbie deplină siguranță. Aceste firme bucurose arată, care pământ ce fel de ierburi cere și în ce cântătime fiecare?

Indatnat e amestecul din trifoiu roșu și coscit câte 20%. Restul se va compune din iarbă italiană, timofică, ovăscior, coada vulpei și câteva ierburi mărunte. Pentru fânate de numai 2 sau 3 ani recomandăm trifoiu roșu vre-o 30%, iarbă italiană și timofică câte 10% și restul din diferite ierburi înalte și joase.

Alte nutrețuri în amestec. Afară de trifoiarbă, amestec des folosit în toate țările luminate și vrednic de cultivat și la noi, când și când se naște trebuința de a prăsi împreună alte plante de nutreț în număr de 2 ori și de 3, fie că trifoiul a suferit de ger sau că nu i priște semănat fiind neamestecat, fie că ne-ar fi trebuind nutreț verde cât mai în grabă sau că am urmări dobândirea unei a doua recolte, unde a premers cutare spicooasă. Binevenită și chiar neapărată e cultura în amestec mai ales în prevederea lipsei altui nutreț verde. Semințele ar trebui imprăștiate mai des ca având de a face cu un singur soi.

Des întrebunțat și la noi e amestecul din mazărice și tot atâta ovăsc drept proptza. Aiurea vedem cultivându-se în amestec norocos hrișcă și muștar alb cum și hrișcă și hrana vacii (*lat. Spargula*) sau mazărice și alac ori secară. Cositul are să urmrze pe dată ce plantele au apucat să înflorească. Din cositul ce ar urma într'un târziu, după înflorire, ne alegem cu nutreț coloros, azevoc de mistuit și trecut pe din jos în mucegăire, în pșguba nutririi.

D. Comșa.

Colecta noastră pentru orfelinatul din Sibiu.

La colecta noastră pentru orfelinat cetitorii noștri ne trimit mereu sume frumoase, pe cari le-am colectat. Din vricină, că nu am avut loc la îndemână, nu ne-a fost cu puțință de a publica în fiecare număr această colectă. De acum însă ne vom da silința a ne achita de datoria aceasta și a publica numele binevoitorilor dăruitori, cari cu banul lor au așezat câte o cărămidă în clădirea orfelinatului din Sibiu.

Astfel au mai contribuit cu o colectă Gefri. Aron Todea, Viena VII Dreher Park suma de 60 cor. 20 fil.

K. u. K. Komando St. 4/16 F. H. R. Feldpost 43 suma de 62 cor.

Dela aceste două colecte avem numai mandatul postal cu bani, dar lista celor cari au dăruit, nu o av. m. li rugăm să ni-o mai trimită încă odată, spre a publica apoi și numele dăruitorilor.

Elevii școlii din Zlagna au dăruit 140 cor.

Colecta lui Gheorghe Crăciun. Csepel în suma de 29 cor., dela care așăderes nu ne a boșit lista dăruitorilor.

Apoi Gheorghe Granca din Avrig a dăruit 5 cor.

Colecta d-lui sergent major Porfiru Boila; reg. Nr. 9 de husari la honvezi:

Au dăruit: Porfiru Boila, comerciant, Brad (com. Hunedoarei) 10 cor. Traian Hentes, Iernut (com. Kisküküllő) 8 cor. Miron Dath, Alvincz 5 cor. Petru Lascu, Alvincz 5 cor. Gheorghe Albu, M. Șaroș 4 cor. Ioan Deac, Sibiu 3 cor. Icoif Petrașcu, Lámkerék 2 cor. Gheorghe Man, Dicio Sân-Mărtin 2 cor. Nicolae Iaănaș, Egeres 2 cor. Traian Păcurar, Királypatak 2 cor. Ionuți Solea Cisteul ungar 2 cor. Ioan Coborzan Morlaka 2 cor. Mihailă Marica, Mezöör 2 cor. Petru Slocra, Criștor (com. Hunyad) 2 cor. Gligor Petrișor, Laman 2 cor. Petru Turian, Sibiu 2 cor. Ioan Morariu, Mikloslaka 2 cor. Carol Runa, Barátos 2 cor. Naftanailă Hanc, Dicio-Sân-Mărtin 2 cor. Ioan Cernea Desj 2 cor. Ioan Roman, Petridu 2 cor. Zaharie Coman, Dal 2 cor. Angustin Gala, Kraszna Horvath 1 cor. Cu totul 68 cor.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 15 Iunie n.

Membru corespondent al Academiei române. D-l Dr. Silviu Dragomir, profesor la seminarul »Andreian« din Sibiu și împreună redactor la foaia noastră, a fost ales, judecându-l-se frumosele și însemnatele sale lucrări de istorie bisericească pe care l-a scris până acum, de membru corespondent al »Academiei« în latuzea istorică. Dorim tânărului academician toate cele bune și mai presus de altele aceeaș dragoste și însuflețire pentru trecutul neamului nostru, ca și până acum, ea din știința și darul cel are să ne lumineze și încălzească și pe noi cu raze strălucitoare și bogate.

Să trăiască!

Carte premiată de Academia română. Vestim eu bucurie că la propunerea și raportul dl S. Mehedinți asupra cărții d-lui Victor Păcală: Monografia satului Rășinari, ea a fost premiată cu 1000 lei din premiul Adamachi a secției științifice.

Cartea conține o prețioasă cercetare amănunțită a centrelor etnografice de lângă Sibiu.

Il felicităm pe d-l profesor V. Păcală pentru succesul avut și îi dorim ca și de-acum înainte cu aceeași energie să continue mai departe activitatea sa etnografică.

Moarte de erou. — Cu inima sfâșiată de durere vin a anunța consărgenii, prietini, binefăcătorii și cunoștii, că fiul meu Valeriu Publiu Prodan, aspirant de cadet în Reg. de Inf. 50, fulgerat prin inimă de glonț italian Joi în 24 Maiu st. n. la 3 oare p. m. și-a dat nobilul și spre fapte mari învâpăiatul său suflet în grija vecinicii.

Roadele bravurei sale din 24 Maiu, ziua premergătoare a morții sale, când a fost decorat cu marca medalie de aur pentru viteje, sărmanul, n'a avut timp să le guste.

S'a stins! Căci scrisu-ne-a cu două zile înainte, că moartea îl paște. Și-a luat rămas bun dela noi.

S'a stins un tânăr de o rază modestie, de o sobrietate și de un caracter spartan, care în viața lui de aproape 20 de ani n-a cunoscut decât suferințe și împlinirea datorințelor.

Rectificare. — Onorată Redacțiune, în legătură cu notița ce a apărut, în Nr. 36 dela 28 Maiu (10 Iunie) 1916 cu privire la adunarea generală municipală din 5 Iunie n. a. c. Vă comunicăm, că clubul comitatens român nu s'a întrunit și nu a luat nici o hotărâre cu privire la adunarea generală din chestiune. Prin urmare

combinațiunile cuprinse în aceea notiță sunt lipsite de temei. — Sibiu la 13 Iunie n. 1916.

— Al. D. Voastră stimător Dr. L. Borcia.

Ne-a trimis o rectificăre și Dl I. B. Boiu pe care însă credem că nu mai e nevoie să o dăm publicității, după ce însuși clubul îi dă dreptate deplină D-Sale. Luăm și noi la cunoștință aceste și regretăm, că rău informați am fost induși în eroare. Prin aceasta obține și Dl Boiu deplină satisfacțiune!

Deschiderea Camerei ungare. Mercuri 7 Iunie, s'a deschis Camera ungară. Președintele Beóthy, într'un discurs mai lung a făcut o revizuire asupra războiului, relevând succesele puterilor centrale pe toate fronturile. Propune ca parlamentul ungar să salute telegrafic pe moștenitorul de tron pentru succesele ofensivei contra Italiei. Măine, împlinindu-se 49 de ani de când regele și-a pus pe frunte coroana sf. Ștefan, propune Camerei să salute pe monarh.

Președintele Camerei anunță apoi că dela ultima sesiune, au murit următorii deputați ungari: baronul Alfons Nyáry, baronul Stefan Stojanovich, contele Samuel Telcki, Stefan Vojnita. Parentad pe aceștia, președintele mai amintește și moartea a doua personalități marcante din viața publică ungară, Carol Eötvös și Artur Görgény. Deputatul Géza Polonyi protestează că se parentează numele lui Görgény Artur, care dacă a fost un conducător remarcabil al luptelor pentru libertate, a stat și sub o grea acuză de trădare de care numai istoria va judeca. De aceea nu trebuie să ne grăbim printr'o parentare să l reabilităm.

Miniștrii Teleszki, Gillány, Sándor, Hankány prezintă Camerei mai multe proiecte de legi.

Președintele anunță apoi propunerea prim ministrului, ca ședințele Camerei să se ție dela 10 dim. până la 8 seara, cu o întrerupere la prânz dela 2—4.

Viitoarea ședință se va ținea Vineri dimineată.

Președintele partidului național român donează 10'000 Cor. pentru fondul ziaristilor. Din Sibiu ne vine știrea, că d. George Pop de Băsești, venerabilul președinte al partidului național român a trimis secretarului Epiropiei fondului ziaristilor români, d. Ioan Lepădatu suma de 10'000 coroane, pentru asigurarea soartei prea iubiților și vitejilor noștri ziaristi, cari s'au luptat pentru asigurarea drepturilor noastre naționale, desinteresati și jertfitori ai libertății lor personale, cum rar le poți găsi pe rebea la alte popoare, — cum se exprimă așa de inimos, donatorul generos, în scrisoarea ce a adresat-o Epiropiei.

Un român membru în consiliul de administrație al centralei băncilor ungare. Distinsul nostru economist și financiar, d. Ioan I. Lepădatu, directorul Băncii generale de asigurare din Sibiu, care și 'n cercurile financiare maghiare se bucură de frumos renume, a fost ales membru în consiliul de administrație al »Centralei băncilor din Ungaria« ca reprezentant al băncilor românești.

Centenar. Se împlinesc în anul acesta o sută de ani dela nașterea lui Ion Ghica, distinsul scriitor și bărbat politic al României. În mai multe rânduri a stat în fruntea guvernului, iar pe la sfârșitul vieții a fost ministru plenipotențiar la Londra, unde s'a bucurat de mare trecere. Ca director al teatrelor din România a depus o muncă neobosită pentru organizarea lor. Membru și președinte al Academiei române a publicat: Scrisori către V. Alexandri, o icoană a moravurilor timpului său; Amintiri din pribegie, scrisori și acte privitoare la revoluția din 1848; Convorbiri economice ș. a. Ion Ghica a murit în 1897 respectat și iubit de cei ce l-au cunoscut.

Șefii partidului junilor cehi osândiți la moarte pentru înaltă trădare. După o dezbateră de șase luni, s'a terminat înaltea tribunalului militar, procesul intentat pentru înaltă trădare cunoscuților conducători ai partidului junilor cehi, dr. Kramarz și tovarășii. Toți cei patru acuzați au fost osândiți la moarte, prin ștreang. Sentința cuprinde în același timp dispoziția că condamnarea la moarte să fie executată întâi asupra acuzatului Cervinka, fostul secretar de redacție al ziarului „Narodny Listy” apoi asupra acuzatului Zamszal, în al treilea rând asupra deputatului dr. Rosin, și la urmă asupra deputatului dr. Kramarz, ațâțătorul principal. — Cel din urmă doi își pierd titlul de doctor. Ambii au primit cu un zâmbet sentința de moarte.

Dezbaterile procesului a început la 6 Decembrie 1915. Instrucția procesului s'a terminat la începutul lui Mai. Cuvântarea procurorului militar a durat 4 zile dela 15 până la 19 Mai, cuvântarea d-rului Kramarz a durat trei zile, apărătorul d-rului Kramarz, a vorbit aproape 6 zile dela 23 până la 29 Mai. A urmat apoi cuvântarea avocatului dr. Lewith care a apărut pe acuzatul Zamacal. După răspunsul procurorului și duplica d-rului Kramarz au mai vorbit dr. Körner și dr. Levith. La 31 Mai, adică la 121-a zi de dezbateră, procesul s'a terminat și Luni s'a pronunțat sentința.

Cununie. Dl. *Traian I. Olariu*, absolvent de teologie își va serba cununia cu d-ra *Iosefa Herbay*, în 18 Iunie s. n. în biserica din *Dobra*. — Felicitările noastre!

Ordinațiuni ministeriale mai noi. Aducerea în circulație scoarță de cer, brad, și a gubelor de gir. — Ministrul r. ung. sub Nr. 992 până 1916, M. E. a dispus următoarele ordinațiuni: toți aceia economi, proprietari sau comercianți, cari să ocupă cu cultivarea sau strângerea scoarțelor de brad, cer și gubelor de gir, precum și aceia cari au adunat dela cultivatorii sau dela alte persoane pentru vânzare scoarțele numite, sunt datori ca cantitățile adunate sau dacă sunt aflătoare pe locul productiv de pădure sau a fost depuse în magazine produsele de scoarțe până în 1 Mai a. c. sau se vor transporta ulterior, începând din luna Iunie 1916, sunt datori ale oferi spre cumpărare »Societății Centrale ale industriei de piele« societate pe acții (soc. regnicolară), în Budapesta, V. ker. Nádor-utca 12, pe lângă prețurile maximale, statorite de autoritățile competente. Ofertele să pot face

prin blanchetele aflătoare la Centrala societății, cari trebuiau trimise prin poștă, recomandat pe adresa: „A Magyar Szt. Korona országsainak Bőrpari Központja, mint részvénytársaság”, (Budapest, V. Nádor-u. 12.)

Aducerea în circulație a gubelor (boabe de stejar). Ministrul r. ung. sub nr. 923—916. M. E. dispune fabricanților de piele (argășitorilor), ca să exporteze gubele de stejar numai Centralei industriei de piele. Aceia industriași, cari și-a câștigat o cantitate de g goși, o pot vinde numai indivizilor și firmei aceleia, care prin un decret special ai Ministrului r. ung. este îndreptățit la acșia. Provițiunea vândută, respective cumpărată, e dator atât cumpărătorul, cât și vânzătorul și încă separat fiește care a o înștiința pentru ținerea în evidență, prin blanchetele aflătoare la Centrala societăți industriei de piele din Budapesta.

— Aducerea în circulație a lânii de oale argășită și lucrată. În urma dispozițiunii Ministrului r. ung. sub Nr. 1575—916 M. E. dispune ca lâna lucrată și argășită să poate pune în circulație fără adevărită și timbru oficios.

Producțiunea muzicală dela Unicum. Marți după amiază, s'au produs la Unicum în Sibiu, elevii și elevele directorului de muzică Artur Stubbe. Tinerimea care s'a prezentat pe podiu a fost peste tot bine pregătită atât la pian, cât și la violină și la canto. Am constatat mai multe talente capabile să adâncească bucișile executate, între care erau multe piese nu numai ușoare de cântat, compuse de Schumann, Beethoven, Chopin, Mozart, Čeikovski, Schubert, Bach ș. a. Intre elevele aplaudate se găsește și o româncă, d-șoara Eugenia Simion, care s'a distins la pian prin acorduri bine prinse și prin nuanțări evidente. Dovadă că are un bun instructor în ale artei. (A).

Prețuri maximale pentru cartofi. Prin o ordonanță recentă, Nr. 1572—916 M. E., guvernul a anunțat, că pentru cartofii din recolta a. c. — întrucât ajung în circulație până la 15 August a. c. — nu au valoare prețurile maximale fixate prin ordonanța Nr. 3573/915 M. E. Din contră sementin și după 31 Mai a. c. prețurile maximale de K. 11' — resp. K. 9' — pentru cartofii din recolta anului 1915.

Fabricarea și punerea în circulație a drojdiuței (dospeală). Amânându-se oprirea dela fermentarea drojdiuței, Ministrul de agricultură

pentru regularea fabricării și punerea în circulație a drojdiuței, pe baza art. de lege din XLVI din 1815, în conțelegere cu ministrul de interne și de comerț, a dat ordin cu Nr. 62200—916 X. p. 2. Ordinul intră în vigoare cu 1 Iunie a. c. ce să poate vedea la magistratul orașului din loc.

Cultura urzicilor. Ministrul comun de război a îndrumat toate comăndurile de piață, să aducă la cunoștința tuturor interesăților, cari doresc a cultiva urzici pe pământurile lor nelucrate (pârlog), că autoritățile militare sunt gata a le pune la dispoziție brațe muncitoare: soldați afșra de serviciu, reconvașenți și prizonieri. Autoritatea militară se îngrijește singură de întreținerea lucrătorilor, dacă în schimb li se asigură recolta de urzici. Fiind orice teren apt pentru cultura de urzici înseamnă aceasta un mare avantaj pentru interesăți, pentru că de o parte se lucrează pământul părășit, de altă parte se va continua și în timp de pace cultura de urzici, care reclamând puțin lucru și scurt timp, promite relativ câștig mare.

Cumpărare de cucuruz. Ministrul de agricultură dispune în ordnațiunea sa de sub numărul 43 000, dată în 15 Mai n., că nu numai societatea pentru produsele de război, și comisionarii acesteia, ci și alții, particulari, pot cumpăra cucuruz pentru hrănire, îngrășare cml pentru casă, pe teritoriul comitatelor Arad, Timiș și Cenad, precum și pe teritoriul orașelor Arad, Timișoara, și Verșeș.

Ce-i cu lâna? — Să știe că statul a rechiționat și lâna pentru trebuințele sale. Cel ce au lâna însă de vânzare pentru de-a nu fi trași pe sfoară de felurii agenți, să se adreseze d-lui *Iacob Lövy Fleischergasse 3 etajul II* în cancelarie, de unde vor primi informații fără plată.

Cea mai mare plătitoare de dare în America este soția ambasadorului american din Viena, cu numele Penfield. Ea trece de cea mai bogată femeie din America și după d-na Bertha Krupp-Bohlen, este cea mai bogată femeie din lume. Averea ei este ee 70 mil. dolari, cari fac în împrejurări normale, 350 mil. de coroane. Venitul ei anual este 3½ mil. dolari, din cari plătește o dare de 245,000 dolari sau 1,225,000 K

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.
Pentru editură responsabil: Ioan Herșu.
Tiparul „Tipografia Poporului”

Moșie de dat în arândă,

pe hotarul Tursei de 226—300 jugăre catastrale constatătoare din pământ arător de I-a clasa, livezi și fînăș. Moșia e de arândat cu 1 Oct. a. c. 1916. Informațiunul da Dl. Dr. Octavian Rusu la banca Albina, în Sibiu strada măcelarilor.

Anunț.

Trei veri toți trei cu certificat și o mașină de săpat re află de vânzare la Lazar Vu'k, Sibiu, Lohmüle I.

Mape de vânzare.

Mapa Europei	K 1.80
„ Rusiei cu Galiciia	„ 1.20
„ Franței cu Belgia	„ 1.20
„ Țărilor balcanice	„ 1.20

Se află de vânzare la

Administrația „Foi Poporului”

Pentru porto recomandat este a și adăuga 35 bani deosebit.

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12

recomandă p. t. publicul
cele mai noue stufe de
toamnă și iarnă în mare
asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stufe indigene din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stufe pentru pardisiuri și „Raglam”, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asuprareverenzilor confecționate în atelierul meu, imi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitoră cea mai nouă.

CAFEA

cu 50% mai ieftină decât la alții,
având un gust plin de aromă, americană, potrivită prin conținutul ei bogat și

bu pentru a face economie, dimpreună cu zaharul trebuincios pentru ea. life-rează în săculețe de probă de câte 5 Kg. cu 26 Cor. firma:

A. Sapra

Export de cafea în M. Rahó 526

≡ Berea albă și neagră din ≡

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari cunosc atât la oraș cât și la sate

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo că cumpărătorii se înmulțesc mereu

In fabrica de postav alui Scholze și Preissler, sunt primite țesătoare și lucrătoare învățate cu meșeria aceasta.

Doritoarele să se înfățișeze cu cărțile lor de lucru la d-na Preissler în strada Hecht Nr. 44.

Aviz.

Speranța institut da credit și economii societate pe acții în Hosman va fructifica depunerile dela 1 Iulie 1916 începând:

depunerile stabile cu abdicere de 6 luni cu 5 $\frac{1}{2}$ %,

Alte depuneri cu 4 $\frac{1}{2}$ %.

Darea după depuneri o plătește institutul.

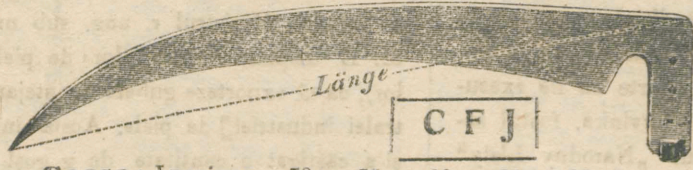
Direcțiunea.

Un mașinist

caută un post potrivit, la o mașină cu abori, benzln, sau Sang-gas Motor. Doritori să pot înștiința la adr. respectivului: *Dumitru Muntean* în Szász-ivánfalva u. p. Medgyes.

Carol F. Jikeli, SIBIU și ALBA-IULIA

Insignul pentru coase

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.
1 bucată Cor. 2.40 2.40 2.40 2.60 2.60

Insignul pentru nicovale și ciocane

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă schimb orice coasă provăzută cu semnul C F J care nu ar corespunde, chiar și atunci, când ea a fost bătută și întrebuințată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

La cumpărare de 10 bucăți, să dă o coasă pe deasupra.

Asortiment bogat în ciocane, verigi și nicovale pentru coase, cuți, și toare pentru cuți emailate sau țincuite și aparate de bătut coasele.

Femei române! Ascultați! Femei române!

Numai trebuie nici săpun, nici leșie la spălătul rufelor!

Spălați numai cu „Lavosin“.

Lemnele scumpe, cărbunii scumpi, săpunul esorbitant scump, timpul scump, adecă totul, ce face cheltueli și osteneți cu spălătul rufelor, cruțați, chivernisiți cu: „Lavosin“.

„Lavosin“ul e cel mai recent, victorios, nevătămător preparat pentru spălătul rufelor. „Lavosinul“ e garantat liber de clor. Cu „Lavosin“ se spală rufele alb scilpitor numai cu apă lină (adecă dabia căldișoară), fără osteneală.

„Lavosinul“ cruță rufele (nu se mai rupe așa curând) că, „Lavosinul“ nu conține clor, care, cum se știe mănâncă, prăpădește rufele în scurt timp, făcându-le sdrențe.

„Lavosinul“ desinfecteză rufele și le dă și miros plăcut. Spălătul rufelor cu „Lavosin“ e de 3 ori mai ieftină, de cât spălătul cu săpun și leșie.

1 dosă „Lavosin“ costă numai 1 cor. 85 fil. și ajunge pentru spălătul rufelor din 2 săptămâni dela 6 persoane!!!

1 dosă mică costă 1 coroană. Instrucțiune română despre întrebuințarea Lavosinului se află pe dosă.

„Lavosinul“ e eminent pentru oteluri, spitaturi, sanatorii, internate, asiluri de săraci, casărni, mănăstiri, spălătorii, băi etc.

„Lavosinul“ curăță podeli parchetate, podeli de scândură, vase de lemn, trepte (scări), ganguri etc.

Noua fabrică „Lavosin“ în Viena.

Singura vânzare pentru Transilvania.

Hermina Niemandz născ. de Benkner.

Brașov (Brassó), Târgul calilor Nr. 28.

(Pentru câteva comitate transilvănene încă libere primesc reprezentați solvenți).

Cea mai bună bere de Steinbruch

în butoaie și sticle dela

Fabrica de bere a Capitalei, soc. pe acții în Steinbruch recomandă reprezentantul general

Sibiu. G. A. SCHNEIDER, Sibiu.

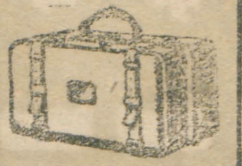
Telefon 147.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie
ORENDT G. & FEIRI W.

(odinoară Societatea curelărilor)

Strada Cisnădiei 45 - SIBIU - Helfauergasse 45

Magazin foarte bogat în articole, pentru călătorii, călărit, vânat, sport și volaj, portmoneuri, portmoneuri și bretele solide și

alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Cărele de mașini, cărele de cusut și feget, Sky (vârsohi) permanent în depozit.

Toate articolele din brânsele numite și reparatura lor se execută promt și ieftin.—Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin postă se efectuează promt și conștientios.

Mare deposit de hamuri pentru cal dela soimurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cal și cofere de călătorie.

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopole, Lugos, Mediaș și Mureșoșorheiu
Agenturi: Orșova, Sânmărtin, Sânmiclăușul-mare și Șeica-mare

Capital societar . . . . . K 6,000.000.—
Fonduri de rezervă și penzuni . . . . . „ 2,350.000.—
Portofel de cambil . . . . . „ 17,700.000.—
Imprumuturi ipototecare . . . . . „ 12,400.400.—
Depuneri spre fructificare . . . . . „ 24,500.000.—
Serisuri fonciare în circulațiune . . . . . „ 10,000.000.—

Primește depuneri spre fructificare cu **4-4 $\frac{1}{2}$ 0/0**

după terminul de abdicere, plătind însuși darea de interes

execută asemnări de bani la America și îngrijește încasări de cecuri și asignațiuni asupra oricărei pieți, mijlocește tot felul de afaceri de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și promt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele și agenturile institutului.

762

Direcțiunea.

Sprîinți industria română!

Vasile Ban,

depozit de încălțăminte — la „Cisma mare roșie“, Sibiu, (Burgergasse) Nr. 7, Nagyszeben.

Atrag atenția onoratului public din loc și jur că mi-am asortat

depozitul cu ghete

de tot felul și de lux pentru copii, dăme și bărbați.

Ghete cu zug din piele crepată Kr. 25-50

Prețul după cursul zilei

1500 părechi de bocnol

cu prețul dela 45 cor până la

50 cor. lucrăți din materialul

cel mai bun pentru domni, mun-

citori și militari.

Ghete de copii Nr. 20-25 26-28 29-34

K. 9-20 13-20 20-28

Ghete de dame Nr. 35-42 de bărbați Nr. 39-47

K. 25-40 K. 30-60

Cat-log nu dăm afară până după răboiu.

Nu pierdeți ocazia și vă convingați!

Duminecă până la 10 ore.

Catalog nu dăm până după răboiu.